

ud paa, at begge Parter skulle leve og blive kraftige, og at Seminarierne kunne uddanne en endnu bedre Lærerstand end den, vi have; denne er i mange Henseender upaaklagelig, men det bedste er ikke for godt i saa Henseende. Det er mit Haab, hvis Lovforslaget bliver til Lov, at vi kunne faa en mere planmæssig Uddannelse, og tillige en Uddannelse, som i større Grad udvikler Personligheden, end det hidtil har været Tilfældet, idet vi vel meget have været ovre mod en Realskoleuddannelse for Lærere, en Uddannelse, hvor det gælder Kundskaberne alene og Tilgængelighed af dem i den korteste mulige Tid; men som der staar i Betænkningen, det der er hurtigt lært er hurtigt glemt, eller som et gammelt Ordprog siger: Hvad man kliner paa, det regner af. Det er det ene Punkt, hvor jeg har en afvigende Opfattelse fra den højtærede Minister, men som sagt, da ogsaa den Opfattelse, jeg har, har faaet Udtryk i Lovforslaget, saaledes som det er blevet affattet ved Udvalgets Hjælp, kan jeg i den Henseende med Tilfredshed stemme for Lovforslaget i den Skikkelse, hvori det foreligger. — Der er jo derimod, som det fremgaar af Udtalelserne ved 2den Behandling, et Punkt, hvor jeg ikke er ganske tilfredsstillet, ja hvor jeg egentlig kan sige, at jeg slet ikke er tilfredsstillet, og det er Lovforslagets § 9, idet jeg ikke kan være enig med den ærede Minister i, at 40,000 Kr. ere tilstrækkelige til fattige vordende Læreres Understøttelse under deres Uddannelse. Den ærede Minister bemærkede nok under Forhandlingerne, at det var hans Erfaring, at kun $\frac{1}{3}$ af Studenterne er trængende, og at her kunde man med disse Penge understøtte $\frac{1}{3}$; men jeg skal gøre den ærede Minister opmærksom paa, at Studenterne udgaa i det mindste delvis fra mere velstaaende Kredse end Seminarierne; det er en Kendsgerning, hvad der er udtalt af Seminarielærere og Seminarieførstandere, at Seminarierne næsten udelukkende ere fra Smaataarshjem, og derfor ere de i Reglen bundsfattige. Af dem vil altsaa sikkert mere end $\frac{1}{3}$ være trængende; man siger ikke for meget, naar man siger, at $\frac{2}{3}$ ja endog $\frac{3}{4}$, for ikke at sige alle ville trængte til Hjælp. Ministeren gaar endda ud fra, at de paagældende ikke skulle have Understøttelse det første Aar, saa det vil

allerede være meget, om de kunne hjælpe sig over det første Aar. Jeg tror heller ikke, den ærede Minister behøver at nære den Frygt, som han udtalte, at man skulde lokke Folt ind paa den Vej ved Understøttelserne. Nej, Stillingen er visseelig ikke saa glimrende, at der skal storme for mange til. Det skal nok vise sig, at der i Virkeligheden om kortere eller længere Tid bliver Lærermangel; det er min Overbevisning. Det er derfor, naar vi ønske, at de skulde have mere personlig Udvikling og Uddannelse, nødvendigt at støtte dem noget mere end hidtil. Min Mening herom udelukker dog ikke, at jeg kan stemme for Forslaget i den Skikkelse, det har faaet; thi viser denne Mangel sig, som jeg er overbevist om vil blive Tilfældet, saa at det bliver nødvendigt at give en større aarlig Understøttelse til de fattige Lærere, kan denne Mangel rettes ved de aarlige Finanslove. — Der er endnu et andet Punkt, hvor jeg heller ikke er enig med den ærede Minister i hans Opfattelse, idet jeg tillægger Eksamens Afholdelse ved selve Skolerne mere Betydning, end han gør. Jeg skønner ikke rettere, end at de Grundtræk, vi her have i Lovforslaget, ere de samme som de, der bestaa efter Reglementet; der er kun nu den Mangel derved, at man kan ikke overholde Reglementet, fordi der er ikke tilstrækkelig Interesserethed fra Seminariernes Side med Hensyn til, at Reglementet bliver overholdt. Naar man derimod knytter dem til de fri Seminarier eller Statsseminarierne saaledes, at de aflægge deres Prøve der, saa at det faar nogen Betydning for dem, at de komme i Foritaalelse med deres Lærere, saa vil denne Interesserethed komme til Stede; de ville blive knyttede til Undervisningen og ikke forlade den altfor hurtig, hvad de heller ikke ret vel kunne, saaledes som Lovforslaget nu er formet, at Eksamen bliver afholdt ved selve Skolen. Men dersom man lod Kommissionen af 1867 bestaa usforandret, saa er det i alt Fald min bestemte Mening, at vi kunde skrive dette Lovforslag omtrent, som vi ville, saa vilde man nok vide at omgaa det; man vilde nok finde en Vej, ad hvilken man kunde omgaa det. Uden det andet Tilknyningspunkt, at det er Anstalterne selv, baade de fri og de offentlige, der faa Indflydelse paa det endelige Vidnesbyrd, som Eleverne faa, tror jeg ikke, at